

Dkt. Leslie Allen, Ezekieli, Hotuba ya 19, Maono ya Kuinuka Tena kwa Israeli , ishara ya Watu Mmoja na Mfalme Mmoja Ezekieli 37:1-28

© 2024 Leslie Allen na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Leslie Allen katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ezekieli. Huu ni kipindi cha 19, Maono ya Kuinuka Tena kwa Israeli, Ishara ya Watu Mmoja na Mfalme Mmoja. Ezekieli 37:1-28.

Sasa tunakuja kwenye Ezekieli 37, na ndani yake, tutapata maono na kitendo cha mfano. Mfuatano wa maono na kitendo cha mfano unatukumbusha jinsi sehemu ya kwanza na ya pili ya kitabu ilivyoanza. Katika sura ya 1 hadi 5, tulikuwa na wito na agizo la Ezekieli katika maono na vitendo vya mfano ambavyo angefanya.

Na kisha, katika kipindi cha 8 hadi 13, tulipata maono ya utukufu wa Mungu ukitoka katika hekalu lililochafuliwa na matendo zaidi ya mfano. Nami naona sura ya 33 hadi 37 kama mwisho wa sehemu ya 5 ya kitabu, na katika hali hii, maono na kitendo cha mfano hufunga sehemu hii ya tano kama kilele cha ujumbe wa wokovu wa Ezekieli. Maono yanayohusiana na kufasiriwa katika mistari ya 1 hadi 14 lazima yawe kifungu kinachojulikana zaidi katika kitabu na labda, kwa kweli, kifungu pekee kinachojulikana kwa watu kwa ujumla.

Imefanywa isife na mifupa ya kiroho ya Waamerika Weusi, mifupa hiyo, mifupa hiyo mikavu. Maono mawili ya awali katika kitabu yalikuwa na maana hasi. Katika sura ya 1 na 2, maono hayo ni itikadi ya hukumu inayolingana na wito wa Ezekieli wa kuwa nabii wa hukumu.

Katika sura ya 8 hadi 11, maono yake yalilenga ibada ya dhambi hekaluni huko Yerusalemu na utukufu wa Mungu, hivyo, hatua kwa hatua, akiacha hekalu na jiji lililochafuliwa katika hatima yake. Sasa kuna maono mazuri ya matarajio ya Ezekieli, matarajio ya Israeli ya maisha mapya yaliyotolewa kupitia Ezekieli. Mara nyingi sana, mapema katika kitabu, jumbe za Ezekieli zimechukua umbo la sitiari iliyopanuliwa na tafsiri yake.

Zinatukumbusha mifano ambayo Yesu alisimulia na jinsi alivyoifasiri. Katika kisa hiki, maono yanachukua umbo la sitiari iliyopanuliwa katika mstari wa 1 hadi wa 10. Kisha, sitiari hiyo inaelezwa katika mstari wa 11 hadi wa 14.

Tunahitaji kuangalia mstari wa 11 kwanza kabisa kwa sababu hiyo inatuambia kwa nini sitiari fulani hutokea katika mstari wa 1 hadi 10. Na tukiangalia mstari wa 11 na nusu ya pili, wafungwa wanasema mifupa yetu imekauka na tumaini letu limepotea

na tumekatiliwa mbali kabisa. Huu ndio mstari wa kuanzia wenye mantiki, mahali pa kuanzia kwa kifungu kizima.

Wasomaji wanaambiwa kwa nini maono hayo yanahusu mifupa mikavu. Wahamishwaji waliona uzoefu wao wa uhamisho kuwa uzoefu wa kuhuzunisha. Walikuwa na mtazamo wa kuwa kama wafu, wanaoishi maisha ya chini sana ikilinganishwa na siku nzuri za zamani katika Yuda ya kabla ya uhamisho.

Maombi ya maombolezo katika kitabu cha Zaburi wakati mwingine huzungumza hivyo, yakitumia kifo kama sitiari. Zaburi 88 na mstari wa 5 inasema, Mimi ni kama wale walioachwa miongoni mwa wafu, kama waliouawa waliolala kaburini, kama wale ambao hukumbuki tena, kwa maana wametengwa na mkono wako. Kwa hivyo, maono haya yalikuwa na mizizi yake katika maombolezo ya waliohamishwa, hasa katika kurejelea mifupa mikavu, kwa maneno mengine, kuwa wamekufa.

Maono hayo yanawahurumia waliohamishwa katika hisia zao za uharibifu na kukata tamaa, lakini pia yanasonga mbele hadi kwenye tumaini jipya, tumaini la kuishi tena katika nchi yao, mabadiliko ya kifo halisi, hadi maisha mapya. Kwanza kabisa, nabii anahisi shinikizo kichwani mwake, mkono wa Bwana ulikuja juu yangu, na tumesoma hilo mara nyingi, shinikizo hilo la ajabu ambalo alikuwa amehisi mara nyingi hapo awali, na anatambua kama mkono wa Mungu, na kidokezo kwamba Mungu atawasiliana naye kwa njia maalum. Na hapa, linahusishwa na maono, ambayo atapokea ujumbe wa faragha katika mstari wa 1 hadi 11, na kisha atapewa ujumbe wa umma wa kuwapitishia waliohamishwa katika mstari wa 12 hadi 13.

Katika maono, Ezekieli anapelekwa nje kwenye bonde pana. Alinileta nje kwa Roho wa Bwana na kuniweka katikati ya bonde, mstari wa 1 unasema. Na huu ni uzoefu unaofanana sana na ule alioupata katika 3.22 hadi 23, maono hayo mafupi ambayo tulikuwa tumeyarekodi hapo. Iwe yalikuwa yale yale au la, wakati huu, aliyakuta yamejaa mifupa, yametawanyika mifupa ya wanadamu; mwishoni mwa mstari wa 1, yalikuwa yamejaa mifupa.

Ilikuwa dhahiri uwanja wa vita wa zamani. Hii inapendekezwa na mstari wa 9, ambao unataja na kutambulisha mifupa na hawa waliouawa, yule aliyeuawa. Kwa hivyo, askari walikuwa wamekufa hapo, lakini maiti zao zilikuwa zimeharibiwa na ndege wawindaji na wanyama wa porini kufikia sasa, na mifupa mikavu tu ndiyo iliyobaki, imetawanyika huku na huko, imeondolewa nyama.

Mungu anamwuliza Ezekieli swali katika mstari wa 3, mwanadamu, je, mifupa hii inaweza kuishi? Jibu ni dhahiri, hapana. Mifupa haiishi, imekufa na imeenda, imeenda kitambo, maisha yao hayo. Na hilo ndilo jibu dhahiri, lakini nabii ni mpole sana kusema hivyo.

Na kwa hivyo, anarusha mpira tena kwenye ua wa Mungu, na anasema, Ee Mungu, unajua jibu la swali hilo ni nini, sitalipa. Na kwa hivyo hatufiki mbali sana kwa sasa, na inaonekana kwamba Ezekieli anashiriki katika maono mtazamo uleule ambao wafungwa walikuwa nao kuhusu wao wenyewe katika mstari wa 11. Ndiyo, mifupa yetu imekauka, na tumaini letu limepotea. Tumekatiliwa mbali kabisa.

Lakini Mungu anarudisha mpira kwa Ezekieli kwa kumpa ujumbe wa kuupitisha kwenye mifupa kana kwamba wanamsikia. Katika mstari wa 4, aliniambia, tabiria mifupa hii, hata hawana masikio yoyote sasa, tabiria mifupa hii na uiambie, ee mifupa mikavu, sikia neno la Bwana. Na kwa hivyo, hii ni hali ya ajabu kweli.

Kwa kweli, tunapoendelea kusoma, muujiza utatokea, na mifupa itaishi tena, na itafufuliwa na Mungu. Na mstari wa 5, Bwana Mungu asema hivi kwa mifupa hii, Nitaingiza pumzi ndani yenu, kuna tanbihi katika RSV Mpya dhidi ya pumzi hiyo, pumzi au upepo au roho kuingia ndani yenu, nanyi mtaishi. Nitaweka mishipa juu yenu na kusababisha nyama kuja juu yenu, na kuwafunika ngozi, na kutia pumzi au upepo au roho ndani yenu, nanyi mtaishi, nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana.

Kwa hivyo, kuna mpangilio wa mpango huu usiowezekana na wa kimiujiza: Mifupa hii ingerudi nyuma kwa wakati, kana kwamba ingekuwa. Saa ingerudishwa nyuma, na kano, nyama, na ngozi zingetokea tena hatua kwa hatua kwenye mifupa. Mwishowe, Mungu angewapa pumzi, na hivyo mchakato wa kufufua ungekamilika. Ezekieli anapitisha ujumbe kwa mifupa, hakika ujumbe wa ajabu zaidi ambao nabii yeyote angeweza kuusambaza.

Kwa hivyo, katika mstari wa 7, nilitabiri kama nilivyoamriwa. Na anasubiri kuona kitakachotokea. Na cha kushangaza, inafanya kazi.

Naam, inafanya kazi hadi hatua fulani. Kwanza kabisa, ghafla kukawa na kelele, mlio wa kutetemeka, na mifupa ikakusanyika, mfupa kwa mfupa wake. Kwa hivyo, kwanza kuna kelele hizi za kutetemeka huku mifupa ikijipanga upya na kuwa mifupa.

Kisha, sehemu mbalimbali, kano, nyama, na ngozi, huunganishwa tena. Nikaangalia, na kulikuwa na mishipa juu yake, na nyama ikawa juu yake, na ngozi ikawafunika. Lakini hiyo ndiyo yote.

Una miili, lakini miili iliyokufa, na bado hujaishi. Kwa hivyo, ni wazi itahitaji hatua inayofuata. Ni mafanikio makubwa hadi sasa, lakini bado imekufa.

Na kwa hivyo, Ezekieli anapaswa kufanya jambo fulani kuhusu hilo, na kuna ujumbe huu wa pili alioutoa—Tabiri kwa pumzi, au upepo, au roho. Tabiri, wewe mwanadamu, na uambie pumzi, au upepo, au roho, Bwana Mungu asema hivi, njoo kutoka pande nne za dunia, Ee pumzi, na uwapulizie hawa waliouawa ili wapate kuishi.

Nilitabiri kama alivyoni amuru, na pumzi ikawaingia, nao wakaishi na kusimama kwa miguu yao kundi kubwa. Au, kama NIV inavyosema vyema, jeshi kubwa kwa sababu tunafikiria uwanja wa vita na askari ambao wamekufa vitani katika kipindi cha maono. Na hivyo, Ezeieli anaambiwa aite pumzi kutoka pande nne za dunia na kuiagiza iingie kwenye mifupa hii iliyokufa.

Inahitaji msaada wa pepo nne ili kufanya kazi, si chini ya pepo nne kuelekea kaskazini, kusini, mashariki, na magharibi ili kufanya sehemu hii ya mwisho ya muujiza. Na Ezeieli anaomba, anatabiri kwa njia hii, na inatokea, wote wakasimama, jeshi hili kubwa. Kwa hivyo, maono yanafanya kazi mwishoni, na muujiza unafanya kazi mwishoni, lakini yamewekwa katika hatua mbili, na labda tunapaswa kufikiria hilo baadaye.

Ni mchakato maradufu wa kuhuisha mifupa, na nadhani hiyo inarejelea ugumu wa kazi hiyo. Na pia inaonyesha nguvu, nguvu kuu ya Mungu, nguvu yake ya miujiza, kwamba angeweza kuchukua hatua hizi mbili. Na wasomi pia wamependekeza kwamba inaonyesha kazi ya Mungu ya uumbaji katika Mwanzo 2, ambapo Mungu alikuwa akiumba mwanadamu kutoka kwa udongo, kwanza kabisa, na kisha pili, anapumua uhai ndani yake, ili sanamu hiyo ya udongo iweze kuishi.

Na kwa hivyo hapa, ikiwa ndivyo ilivyo, muumba alikuwa akifanya kazi, lakini hapa katika tendo jipya la uumbaji. Kwa hivyo, maandishi yanasisitiza kwamba uhai huu unatoka kwa Mungu huyu mwenye nguvu, na maono yanadhihirisha jukumu la nabii, kwamba yeye ni wakala muhimu wa Mungu katika kusambaza ujumbe wenye nguvu wa wokovu ambao utatimia. Na kuna ujumbe hapa kwamba kama vile katika maono, ulitimia, vivyo hivyo pia katika unabii wake wa jumla, unabii chanya, ahadi hizo zingetimia pia.

Tuligundua kwamba sura ya 36 ilikumbukwa na waandishi wa Agano Jipya, na tunaweza pia kuuliza kama maono haya ya kulisimua yalikuwa na athari yoyote kama hiyo. Kifungu ambacho tunapaswa kugeukia ni Yohana sura ya 20 na mstari wa 22, na huyu ndiye Yesu aliyefufuka; akawapulizia pumzi na kuwaambia, pokeani Roho Mtakatifu. Na inaonekana kwamba hii ni kumbukumbu ya kile kilichotokea katika maono katika Ezeieli 37.

Hili linaonekana kuwa ni dokezo la ahadi hiyo hapo kwamba Mungu angeweza pumzi au roho ndani ya mifupa hiyo, na ni dokezo la pumzi juu ya waliouawa na tafsiri katika mstari wa 14, Nitaweka roho yangu ndani yenu. Sijafika kwenye mstari wa 14 bado, lakini inasema waziwazi, Nitaweka roho yangu ndani yenu. Na kwa hivyo, katika kazi ya Kristo aliyefufuka, tunaalikwa kuona katika injili ya Yohana utimilifu wa maono ya Ezeieli.

Yesu alikuwa akitenda kulingana na taswira ya watu wa Mungu, kama ilivyotolewa katika sura ya 37 ya Ezeieli. Na kisha inaonekana kuna dokezo lingine mahali pengine katika Agano Jipya. Paulo anaonyesha wasiwasi wake kwamba alipata upinzani dhidi ya injili yake ya Kikristo katika masinagogi ya Kiyahudi aliyotembelea katika safari zake za kimisionari.

Kama Myahudi mgumu kama yeye alikuwa amemwamini Yesu kama Masihi anayetarajiwa, kwa nini makutaniko ya Kiyahudi hayakukimbilia kufanya vivyo hivyo? Na Paulo alipata maelezo katika wito wake maalum, kwa kweli, wa kuwa mmishonari kwa Mataifa. Kumkataa Yesu kwa Wayahudi kuliwapa Mataifa fursa ya kuwa Wakristo, hasa wale wanaoitwa wacha Mungu wa Mataifa ambao walihudhuria ibada ya sinagogi mara kwa mara. Hatimaye, Paulo alisisitiza katika Warumi 9-11 kwamba Mataifa watakapofikiwa na kuitikia, itakuwa zamu ya Wayahudi tena kusikia injili na sasa kuiga uongofu wa Mataifa.

Wayahudi wangechochewa na wivu kwa kuongoka kwa Mataifa. Mtume alitumia sitiari ya mti wa mzeituni unaowakilisha watu wa Mungu. Kwa wakati huo, matawi ya Kiyahudi yalikuwa yamekatwa ili kutoa nafasi kwa matawi ya Mataifa kupandikizwa kwenye mti wa mzeituni.

Lakini siku moja, Paulo alisisitiza, matawi ya asili ya Kiyahudi yatapandikizwa tena katika jamii ya watu wa Mungu. Na alisema nini katika Warumi 11-15? Ikiwa kukataliwa kwa Wayahudi kunamaanisha upatanisho wa ulimwengu wa Mataifa, kukubalika kwao kutakuwa nini isipokuwa uhai kutoka kwa wafu? Uzima kutoka kwa wafu. Nadhani Paulo alikuwa akifikiria Ezeieli 1-14 na kwamba alibeba maono ya Ezeieli moyoni mwake kama kidokezo, kama uhakikisho kwamba siku moja Wayahudi wenzake wangeona nuru na wangechukua upande wa Yesu, wakimkiri kama Masihi wao, Masihi aliyepewa na Mungu.

Naam, sasa, hatujamaliza na maono haya bado kwa sababu tunapaswa kurudi kwenye tafsiri katika mistari ya 11-14. Ewe mwanadamu, mifupa hii ni nyumba nzima ya Israeli. Wanasema mifupa yetu imekauka, na tumaini letu limepotea.

Tumekatiliwa mbali kabisa. Kwa hiyo, tabiri na uwaambie, Bwana Mungu asema hivi: Nitafungua makaburi yenu, nitawatoa ninyi kutoka makaburini mwenu, enyi watu wangu, nami nitawarudisha katika nchi ya Israeli. Nanyi mtajua ya kuwa mimi ndimi Bwana, nitakapofungua makaburi yenu, na kuwatoa ninyi kutoka makaburini mwenu, enyi watu wangu.

Nitatia roho yangu ndani yenu, nanyi mtaishi, nami nitawaweka katika nchi yenu wenyewe. Ndipo mtakapojua ya kuwa mimi, Bwana, nimesema na nitatenda, asema Bwana. Na kwanza kabisa, Mungu anakubali maombolezo ya watu wake na hapa anatoa jibu la maombi yao, karibu kama maombi waliyo nayo katika kukata tamaa kwao.

Naam, si sala, lakini hata hivyo, maombolezo hayo yanajibiwa hapa. Na kwa kweli ni kama wamekufa hapa uhamishoni mbali na nchi yao. Lakini sasa ujumbe wa Kitabu cha Zaburi unatumika kwa hali ya uhamishoni kwa sababu tulikuwa tunasema sasa hivi kwamba maombi hayo ya kuomboleza katika Zaburi yalilalamika kuhusu hali kama za kifo za mgogoro, na waliamini kwamba Mungu angeokoa kutoka kwenye mgogoro na angetoa uhai mpya.

Na kuna nyimbo za shukrani katika Kitabu cha Zaburi zinazothibitisha hili, kama vile Zaburi 30 katika mistari ya 2 hadi 3. Umeniponya, Ee Bwana. Uliniinua roho yangu kutoka kuzimu, kuzimu. Ulinifufua.

Mungu angeweza kufanya hivi kwa ajili ya wahamishwa, akichukua maombolezo yao ya kukata tamaa na kubadilisha hali yao kama ya kifo uhamishoni kwa kuwarudisha katika nchi yao ya asili ili kuishi. Kwa hivyo ufufuo ni sitiari ya kugeuzwa kwa wokovu wa kurudi katika nchi na kufurahia baraka mpya na zenye uhai kutoka kwa Mungu. Na sasa, uhamisho huo unaonekana kama kaburi.

Nitafungua makaburi yenu na kuwatoa kutoka makaburini mwenu. Hii inaendana zaidi na lugha ya Zaburi, ikizungumzia watu waliokufa badala ya picha ya maono yenyewe ya uwanja wa vita. Sasa, tunatumia lugha inayofanana zaidi na zaburi.

Lakini ujumbe ni uleule: Mungu anaweza kutoa uhai mpya anapoweka roho yake ndani ya watu. Ujumbe wa sura ya 36 unarudiwa: roho hiyo mpya itakuwa roho yangu, ilisema 36. Na kwa hivyo pumzi hii au upepo au roho hii itakuwa roho yangu.

Na tunapaswa kujua kwamba, kama nilivyojaribu kufanya kwa kutoa tafsiri hizo mbadala katika RSV Mpya inaposema pumzi, tunapaswa kujua kwamba neno lile lile la Kiebrania linahusika. Pia tunahitaji kujua kwamba ahadi hiyo hiyo ilitolewa katika 36 na mstari wa 27 wa roho mpya, ambayo, kwa kweli, itakuwa Mungu, kipawa cha roho ya Mungu. Na kwa hivyo, kipawa hiki cha roho ya Mungu hapa kinahusishwa na kurudi kwenye nchi katika mstari hapa, kama ilivyokuwa katika sura ya 37.

Tunaendelea mbele, na sehemu iliyobaki ya sura ya 37 inasomeka kama sehemu mpya ya fasihi. Hakika, inaanza na neno la Bwana liliponijia. Lakini ni wazi kwamba iko katika mfuatano kwa sababu, kutoka maono, tunaelekea kwenye kitendo cha mfano.

Na kwa hivyo, kuna sehemu ya jumla ya fasihi katika harakati hii. Na nusu mbili za sura zinaendana sana katika hatua hii. Ezeieli anaambiwa afanye kitendo cha mfano.

Kumekuwa na vitendo vingi vya mfano hapo awali katika kitabu, na vyote vimekuwa vikali. Lakini hiki ndicho pekee kinachoweza kuwa na mtazamo chanya. Anapaswa kuchukua vijiti viwili, aviandike, na kuvishika pamoja mkononi mwake.

Sasa, nilileta nakala za vijiti hivi viwili, na hivi hapa. Hiki ni kimojawapo, na kinasema Yuda, nk. Hiki kinawakilisha ufalme wa kusini.

Yuda na makabila mengine yaliyohusishwa na Yuda katika ufalme wa kusini. Lakini kisha kulikuwa na kijiti kingine, naye akaandika juu yake kitu kama Yusufu, nk. Sasa, Yusufu lilikuwa jina la makabila mawili katika Mwanzo.

Yusufu alikuwa na wana wawili, Efraimu na Manase, nao walikuwa mababu wa makabila mawili makubwa zaidi katika ufalme wa kaskazini, Efraimu na Manase. Na hivyo hii inawakilisha ufalme wa kaskazini. Uligawanyika kwa muda mrefu, haukuwa na umoja kwa muda mrefu, na ufalme wa kaskazini ulikuwa umetoweka kwa muda mrefu.

Lakini Ezekieli anachoambiwa afanye ni kuvishika pamoja mkononi mwake na vinaonekana kama kijiti kimoja tu. Lakini vinaonekana kama kijiti kimoja tu kwa kweli. Bado ni vijiti viwili kwa sababu katika mstari wa 20 bado inataja vijiti, vijiti tofauti.

Lakini hao hapo. Lakini sasa wanaonekana kama mmoja na hiyo ndiyo hoja ya kitendo cha mfano. Kuungana tena kwa kaskazini na kusini.

Yeremia alikuwa amesema kwa nguvu kwa njia hiyo, na Ezekieli pia alisema—hili ni wazo la makabila kumi na mawili ya zamani badala ya kusini dhidi ya kaskazini. Na kwa hivyo ni wazi kwamba Ezekieli alipaswa kutekeleza kitendo hiki cha mfano hadharani.

Hatujaambiwa hivyo, lakini kiini cha kitendo cha mfano kinahitaji hivyo. Angevutia umakini na kuchochea shauku katika kile alichokuwa anataka kusema. Kama tulivyosema, kitendo cha mfano kilikuwa sitiari iliyotungwa kwa ajili ya Israeli iliyongana tena, kuungana kwa falme za kaskazini na kusini.

Kwa hivyo, tulitambua wazo la zamani tena. Na kisha kuna maelezo ya hili linaloendelea katika mistari ya 21 na mwanzoni mwa 22. Kisha uwaambie, Bwana Mungu asema hivi, Nitawachukua wana wa Israeli kutoka katika mataifa walikokwenda, nami nitawakusanya kutoka kila upande, na kuwaleta katika nchi yao wenyewe.

Nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi hiyo juu ya milima ya Israeli, na mfalme mmoja atakuwa mfalme juu yao. Hawatakuwa mataifa mawili tena, wala hawatagawanyika tena kuwa falme mbili. Na tuna wazo lingine linalokuja hapa.

Ndiyo, vijiti viwili vinakuwa kimoja na hivyo taifa moja chini ya Mungu. Hiyo ndiyo maana ya kwanza. Lakini kutajwa kwa mfalme na ufalme, hili ni jambo jipya.

Na kinachoonekana kuendelea hapa, kuna tafsiri nyingine ya kijiti hiki kimoja kinachotokana. Ni kumbukumbu, ni utambuzi wa mfano au utekelezaji wa fimbo ya kifalme, fimbo ya kifalme kama vile mfalme angeibeba. Na hivyo, mfalme mmoja akibeba fimbo moja ya kifalme na kutawala ufalme mmoja.

Na kwa hivyo, inaonekana hivi ndivyo unavyoweza kusonga mbele kutoka taifa moja hadi mfalme mmoja kwa urahisi. Maana yake ni maana zaidi kwa kijiti hiki kama kinavyowakilisha fimbo ya kifalme, ishara ya ofisi ya kifalme. Sasa, moja ya majukumu ya kitamaduni ya mfalme katika Israeli ilikuwa kuwa mlinzi wa ibada na mtindo wa maisha wa watu.

Na hivyo, inafuata katika mstari wa 23 kwamba chini ya mfalme huyu mmoja, kungekuwa na kanuni ya jinsi walivyoishi, wakiishi kwa njia inayofaa. Mstari wa 23, hawatajitia unajisi tena kwa sanamu zao na vitu vyao vya kuchukiza au kwa makosa yao yoyote. Na kupitia taifa hili moja na mfalme mmoja, nitawaokoa na uasi wote ambao wameanguka ndani yake, nami nitawasafisha.

Na ni kupitia kazi ya mfalme huyu atakayewakilisha serikali njema ndipo kutakuwa na maisha yenye utaratibu na mema yatakayoishi, kwa kweli, na wahamishwa watakorudi katika nchi. Na hivyo, kama mlinzi wa ibada na mtindo wa maisha wa watu, njia za dhambi za Israeli zingekuwa jambo la zamani. Maelewano yaliyofuata kati ya Mungu na watu yangeleta utambuzi wa fomula ya agano la pande mbili.

Na inaweza kuendelea kusema mwishoni mwa mstari wa 23, ndipo watakapokuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao. Kutakuwa na utambuzi huu wa ajabu na kamilifu wa wazo hilo la agano la uhusiano kati ya Mungu na watu wake mwenyewe, Israeli. Tumesoma fomula hiyo ya agano hivi majuzi katika 36 hadi 28.

Mtakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu. Kwa hivyo, tunapoifikia katika sura ya 37, kwa kweli ni ukumbusho wa kile ambacho tumekuwa nacho katika sura ya 36. Na kuna kufanana kwingine kati ya sura ya 36 na 37.

Nusu ya pili, ikiwa tungeangalia nusu ya pili ya mstari wa 24, watafuata maagizo yangu na kuwa waangalifu kuzishika sheria zangu. Tulikuwa na hilo kutokana na kipawa, kipawa cha roho mpya na roho ya Mungu. Mstari wa 27, Nitawalazimisha kufuata sheria zangu na kuwa waangalifu kuzishika sheria zangu.

Na kisha wawili, katika mstari wa 25, watakaa katika nchi. Naam, kwamba, bila shaka, tulisoma mapema katika mstari wa 36 na 28, mtakaa katika nchi niliyowapa mababu. Na inaonekana kuwa muhimu kwamba tunapata mwangwi huu wa 36 katika 37.

Na kwa hivyo, napendekeza kwamba kinachoendelea hapa ni kwamba kitendo cha mfano cha taifa moja na, zaidi ya hayo, fimbo ya kifalme inakusudiwa kuwa kufunuliwa kwa mistari hiyo kuelekea mwisho wa sura ya 37. Na ningependa kusema

pia, nikiangalia nyuma maono hayo mapema katika sura ya 37 ambayo tulivuta umakini katika kupitisha kwenye kiungo na 36 Nitaweka roho yangu ndani yenu, roho mpya nitakayoweka ndani yenu. Hili linatimizwa kimfano na katika umbo la maono katika sura ya 37.

Kwa hivyo, kama vile sehemu ya kwanza ya 37 inavyotaka kutoa maoni na kutaka kuelezea zaidi nyenzo ambazo tumekuwa nazo katika sura ya 36. Kwa maneno mengine, nasema kwamba kuna umoja wa kikaboni kati ya 36 na 37, na hiyo ndiyo sababu tunapata marudio ya nyenzo katika sura zote mbili. Sasa, mwishowe, 25 hadi 28.

Watakaa katika nchi niliyompa mtumishi wangu Yakobo, ambayo baba zenu waliishi, nao watakaa humo milele, wao na watoto wao na watoto wa watoto wao; na mtumishi wangu Daudi atakuwa mkuu wao milele.

Nitafanya agano la amani nao. Litakuwa agano la milele nao, nami nitawabariki na kuwazidisha, na kuweka patakatifu pangu kati yao milele. Mahali pangu patakuwa pamoja nao, nami nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.

Ndipo taifa litajua ya kuwa mimi, Bwana, niwatakasaye Israeli, patakatifu pangu patakapokuwa kati yao milele. Je, unaona neno hilo lililoendelea kujitokeza? Milele, milele, milele. Na linalingana na mstari wa 26.

Ni sawa katika Kiebrania lakini si kwa Kiingereza. Agano la milele. Agano la kudumu milele.

Na kwa hivyo kuna mkazo huu hapo na maneno muhimu yanahusiana nayo. Mfululizo wa ahadi za milele au za milele. Kuishi katika nchi, kuwa na nasaba ya Daudi, kufurahia agano la milele na kuabudu katika patakatifu pa Mungu milele.

Maadili haya ya baadaye yanasifiwa kama utimilifu wa fomula hiyo ya agano la pande mbili: Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Lakini kuna jambo lingine tunalohitaji kujua kuhusu mistari hii michache ya mwisho kwa sababu inaweka ajenda ya kile tutakachosoma hatimaye katika sura ya 40 hadi 48.

Kutajwa huku kwa hekalu, agano, mfalme, na nchi, vitu hivi vyote vitachukuliwa na kujadiliwa kwa kina zaidi katika sura ya 40 hadi 48. Na kwa hivyo, tunapata muhtasari mdogo katika maneno ya kitheolojia mtu anaweza kusema. Tutaendelea na maono mapya ambayo yatawaonyesha kwa njia za ubunifu na maono.

Lakini hapa, kama ninavyosema, ajenda ya 40 hadi 48 inawekwa hapa kama maandalizi ya nyenzo zitakazofuata. Na tunaweza kusema, vipi kuhusu 38 na 39? Naam, hizo ndizo sura ambazo tutajadili wakati ujao.

Huyu ni Dkt. Leslie Allen katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Ezekieli. Huu ni kipindi cha 19, Maono ya Kuinuka Tena kwa Israeli, Ishara ya Watu Mmoja na Mfalme Mmoja. Ezekieli 37:1-28.